JÍLOVIŠTĚ

Katastrální území obce má rozlohu 13,99 km² a je převážně tvořeno lesy. Od roku 1974 je na jihozápadní hranici přímým sousedem hlavního města Prahy. Na východě je ohraničeno řekou Vltavou, na západě Berounkou. Obec se nachází v nadmořské výšce 353 m. Nejvyšším vrchem je Kámen (414 m n. m.), nejznámějším Kopanina (411 m n. m.). Tyčí se na ní do výšky 193,5 m televizní vysílač Cukrák, postavený v letech 1959–1961. Počet obyvatel se pohybuje kolem 600 osob.

Vznik sídelního útvaru Jíloviště souvisí s kolonizační činností zbraslavského kláštera, jednoho z nejvýznamnějších klášterů založených posledními Přemyslovci v roce 1292. První zcela bezpečná písemná zmínka o obci Jíloviště pochází z roku 1347, kdy zdejší rychtář Vavřinec prodal klášteru ve Zbraslavi platy z rychty a krčmy. Název je odvozen od pojmu „jistba", který ve staročeštině označoval např. světnici nebo přístřešek. Podle jedné z hypotéz šlo o lovecký útulek panovníka a jeho družiny, podle další to bylo útočiště hledačů zlata, kteří ho vypírali z jílu.

Ikonografie obecního znaku dobře symbolizuje základní charakteristiku obce: Zelené pole štítu je inspirováno lesním bohatstvím okolí obce. Barva stříbrného kůlu má blízko k pojmu historické veřejné cesty, u které obec vznikla. Ve středověku tudy proudili od jihu do Českých zemí obchodníci se zbožím tzv. Zlatou stezkou. Vertikální směřování kůlu se ztotožňuje s představou cesty stoupající do vrchu, na kterém obec leží. V pojmenování heraldické figury „kůl" je obsažen také pojem „jistba", který je i výrazem pro pilíř. Stříbrná tinktura má vztah i k druhé figuře, kterou je otep dříví. Ta nachází oporu v ikonografii sv. Václava, kterému byl zasvěcen místní kostel, který zanikl v době husitských válek. Podle legend sbíral sv. Václav se svým druhem Podivenem klestí, které pak svázal do otýpek a rozdával je vdovám a sirotkům. Dřevo v otýpce bylo určeno k topení, ale plameny z ní šlehající ukazují ještě k faktu, že atributem sv. Václava byla černá, tzv. přemyslovská orlice, které z těla šlehají plameny. Otep ve znaku obce Jíloviště je v duchu svatováclavské hagiografie také symbolem lidského soucítění, obětavosti ve prospěch druhých a sousedské pomoci.

Proto možná byla obec ve své historii sloučena s obcí Trnová, kde naši občané pomáhali stavět hasičskou zbrojnici nebo později ve spojení tří obcí Jíloviště, Trnová, Klínec (1979–1990) s jednou samosprávou se podíleli, podle zápisů kronikářky, na výstavbě zdravotního střediska v Klínci ve směnách tehdejší Národní fronty.

Nešťastná, nevratná a asi nezbytná byla výstavba silnice R4 – Strakonické v sedmdesátých a osmdesátých letech, kdy byla dříve Dobříšská cesta přebudována na čtyřproudovou. Proťala obec v jihozápadní části. Hluk z ní negativně působí na život v obci i přes částečně vybudované hlukové bariéry. Stavba ukončila také historii známého závodu automobilů do vrchu Zbraslav - Jíloviště (od roku 1908) s cílem na Jílovišti.

Mezi nejstarší budovy patří Andresův statek a z iniciativy Okrašlovacího spolku obce Jíloviště opravená stará hasičská zbrojnice se zvoničkou z roku 1882. Z filmové historie je známý hotel Hubertus, kde byla natáčena řada prvorepublikových filmů. V hotelu Cinema Palace, nyní uzavřeném, se natáčela v novější historii televizní reality show Milionový pár.

Pro bezprostřední blízkost obce hlavnímu městu a krásné okolní lesy zde pobývaly významné osobnosti - pražský primátor K. Baxa a P. Zenkl i známí herci, např. Fr. Smolík. Také v současnosti je Jíloviště domovem několika známých umělců.

Od roku 1996 v obci každoročně, v podvečer zahájení mezinárodního festivalu dechových hudeb Vejvodova Zbraslav, koncertuje některý ze soutěžících orchestrů. Nositeli kulturního života v obci jsou místní spolky hasičů a sportovců. Tradiční je podzimní posvícení, o jehož pořádání se střídají. Zásahová jednotka SDH Jíloviště je zařazena v kategorii JP03 - to znamená, že vyjíždí i k zásahům mimo obec. Fotbalisté „A" týmu Jíloviště hrají v soutěži Středočeského krajského přeboru. Akce pro děti připravuje i Klub rodičů a dětí - Klubíčko.

V obci není škola ani žádné předškolní zařízení. Žáci z Jíloviště navštěvují ZŠ v okolních obcích i v Praze. Zastupitelé přijali rozhodnutí pomoci rodinám s předškolními dětmi a postavit novou budovu mateřské školky pro 25 dětí.

Dobře udržované cyklostezky spojující Jíloviště s okolními obcemi a dalšími památkami regionu Mníšecko lákají turisty, hlavně občany Prahy, k výletům. Mírně kopcovitý terén je využíván i pro zimní sporty.

Zmíněná symbolika otepi se v dnešním světě poněkud vytrácí a bylo by dobré, kdyby se k nám její poselství navrátilo.

Libuše Fatková, místostarostka obce Jíloviště

